No. 1829 Zaterdag 18 Januari 1919. 36ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De Goddelijke Voorzienigheid.

Meermalen in den rampzaligen tijd van oorlog en ellende, die achter ons ligt, ving men uit den mond — ook van katholieke mannen —, een uitspraak van twijfel op aan de Goddelijke Voorzienigheid. Waarom heeft God zoo'n wereldramp toegelaten? Waarom moesten onschuldige volkeren zooveel leed verduren, België worden vertreden? Waarom valt thans de zware schuldenlast op de schouders van enkelen, terwijl in de rijen der overwinnaars volkeren juichen, wier regeeringen zich aan trouwelooze bondsbreuk hebben schuldig gemaakt?

Zeker, men schuift Gods Voorzienigheid niet geheel ter zijde, men waagt zich niet aan de uiterste gevolgtrekking en durft de looche ning niet aan van een Godsbestaan, waartoe zij, die leven buiten de grenzen van het geloofsgebied, zich meenen gedwongen te zien. Maar méér bedekt schuilt toch achter hun herhaald en ongeduldig klagen een zekere twijfel aan het wijze wereldbestuur van God, Die het heelal in zijn uitgestrekte grootheid overziet, in al zijn onmetelijke diepte doorschouwt en peilt, aan Wiens speurend oog geen zandkorrel der woestijn, geen druppel in den Oceaan, enkel stofje der aarde ontglipt.

Nu is juist het rotsvast aannemen van Gods Voorzienigheid, waartoe wij genoopt worden door de harmonische eenheid der wereldorde en den onverbroken keten van historische gebeurtenissen, vol onnaspeurlijke geheimen en toch verbluffende doelmatigheid, het hechte fundament, waarop geheel onze levenswijze moet steunen. Daardoor leggen wij een vasten grondslag, die onzen geloofsbouw schraagt, onze hoop op een gelukkige toekomst ondersteunt, waarop wij ons vertrouwen in een algoeden hemelschen Vader kunnen uitzetten, die onze liefde doet aangroeien en verwijden. En deze liefde, die onzen levenswandel begeestert en onze vermogens beheerscht, zet aan tot daden van deugd, hecht aan elk onzer handelingen een kostbaarheid vast, die in de bovennatuurlijke orde vervloeit, de verdienste, waardevol voor het eeuwig leven, een toegangsbewijs tot den hemel gelijk.

Zonder een bestaande Voorzienigheid geen redelijk geloof, zonder dit geen warme liefde, die het leven schenkt aan waardevolle werken van deugd, zonder deze geen zaligheid.

Als samenhangende kettingschakels grijpen deze factoren ineen; ontbreekt de eerste, dan faalt alle sluiting en is het contact verbroken; dan missen wij ook de verantwoorde grondlegging voor een redelijk geloofsleven. Immers, waarmee zou God Zijn almacht kunnen dekken, wanneer slechts één enkel geschapen wezen zich daaraan kon onttrekken, wanneer één schepsel den hem bepaalden loop kon wijzigen en buiten het verband van het voorgeschreven wereldgebeuren om, een eigen weg kon volgen? Hoe zou Hij Zijn eeuwige wijsheid vermogen aan te vullen, wanneer niet het dooreengevlochten netwerk van feitelijkheden in vervlogen jaarkringen, van het heden en der toekomstige eeuwen in al zijn mazen en knoopingen door Hem kon worden doorschouwd en outward? Hoe zouden wij veilig kunnen bouwen op Zijn goedheid, wanneer het booze toeval met één slag alle gaven verrnocht weg te vagen, die Zijn vaderhand ons schonk; wanneer het ons met een golfstroom van rampen en ellende kon bespatten en de koesterende stralen van Gods liefde zon niet toereikend waren in kracht ons te drogen? Hoe zouden wij de rechtvaardigheid kunnen roemen van Hem, Dien wij heeten „den beloonervan het goede en straffer van het kwaad", wanneer vergelding voor deugd of zonde aan de wisselvaltigheid van een noodlot was overgelaten? Vanwaar dan die prikkel tot het goede, de vrees voor het kwaad, wanneer slechts een kansproces regeert? En toch, een God van deze eigenschappen verstoken, is niet het hoogste en volmaakste wezen, dat wij kennen: hij zou geen God zijn.

Het verstand verbiedt ons dus, de Voorzienigheid te onttrekken aan den bundel hoedanigheden, die wij aan God toeschrijven, want, schakelen wij deze eene uit, dan onttrekken wij aan het gebouw van Gods grootheid den hoeksteen, waarop het rust.

Doch het arsenaal, waaruit wij onze bewijsvoeringen te voorschijn halen, bevat nog degelijker wapentuig en van zwaarder kaliber dan dat der feilbare rede. Als rondgestrooide goudkorrels liggen op talrijke plaatsen der H. Schrift de teksten verspreid, die heenwijzen naar een voorzienigen wereldbestuurder, naar een verstandelijke macht, die ingrijpt in de voegen en naderen en assen, waarom het heelal draait en rondwentelt.

Luisterend naar het schoone psalmgezang, worden wij weldadig aangedaan door de welklinkende strophen: „Gij, o Heer, bevestigt de bergen in Uw kracht en den diepen bodem der zee breugt Gij in beroering, het bulderen der bruisende golven is Uw werk. Gij bezoekt de aarde en drenkt haar, Gij tooit haar met kostelijken rijkdom bovenmate" (Ps. 64, 7-10.) Alles wat de Heer wil maakt Hij, in den hemel en op aarde, in de zee en haar onmetelijke diepten. Hij voert de wolken aan van het uiteinde der aarde en verandert de bliksems in regen; uit de schatten van Zijn rijkdom breugt Hij de winden voort." (Ps. 134, 6-9). Almacht, wijsheid en goedheid staan als het ware in dienst der Voorzienigheid, om het heelal te besturen in banen, waarover een vaderlijke liefde vol zorgzaamheid waakt.

Maar niet alleen onuitputtelijk in haar lofspraken, ook rijk aan voorbeelden is de H. Schrift, — ja het geheele oudtestamentisch gebeuren stelt zij tot onze beschikking als een levende waarborg, dat het lot der wereld vast in handen ligt van haar Bestuurder. Noë werd gered uit de stroomende wateren van den zondvloed, Isaac gespaard aan den offerenden vader, met wiens gehoorzamen wil God zich tevreden stelde. De deugdzame Joseph doorstond zijn beproevingen in vertrouwen op de Voorzienigheid en een koningskroon was zijn rijke beloonin. Mozes stelde zich als een gewillig werktuig in Gods hand en telkens werd hij behoed voor den dreigenden greep van Pharao; het Israëlietische volk ontvlood op Gods bevel het land van knechtschap en slavernij en de jaren der woestijnreis zijn even zoovele getuigen van Gods waakzame zorg over Zijn kinderen. Aan Elias bracht een engel brood, Habakuk werd door het luchtruim gevoerd om den hongerigen Daniël te spijzigen en de leeuwen in den kuil schudden vreedzaam hun manen aan de voeten van den ongedeerden Godsgezant. Tobias trof te juister tijd een metgezel, Job's geduld te midden zijner rampen en slagen werd niet beschaamd. Judith dankt hare ongerepheid aan haar machtig Godsvertrouwen en in de handen der Voorzienigheid is Esther het middel tot behoud van haar volk.

Op iedere bladzijde der H. Boeken staat met gouden letteren de leer van Gods Voorzienigheid gegrift en de daden van Zijn oneindige werkkracht zijn zoo sprekend, dat zelfs de heidenen, wier oog niet geheel door den verleidenden wellust was verblind, ze erkenden en vol eerbied opzagen naar de macht van den God der christenen.

Deze glansuitstralende eigenschap Gods brachten ook de H. Vaders voor het voetlicht, wanneer zij in hun godgewijde boeken aan de Voorzienigheid een eereplaats inruimden. St. Hilarius spreekt van den „wijzen Bestuurder, die de wolken schept om de aarde met regen te drenken; die de heuvelen bedekt en kleedt met jeugdig groen, die alles voedt, wat levenskracht bezit" En de H. Augustinus loochent hardnekkig tegen de ketters zijner eeuw, dat er een wezen bestaat, waarover Gods Voorzienigheid zich niet uitstrekt.

Deze vaderlijke zorg omvat al het geschapene, de wonderbare sterrenwereld, die in stillen glans neerblikt op de aarde zoowel als den aarbol, waarop het menschdom woont. Zelfs de schijnbaar meest onbeduidende zaken trekken Zijn aandacht, het kleinste vischje in de beek, het tengere bloempje in het dal, het glimmend wormpje, hangend aan een struikblad zoowel als het pasgeboren insect, nog verscholen in den eierschaal.

Maar in het bijzonder is de mensch, het pronkstuk van Zijn scheppende almacht, het voorwerp van Zijn onafgebroken zorgen. „Vreest niet," riep de profeet Isaias uit, „want ik heb u verlost en bij uw naam geroepen; wanneer gij wadend door den stroom gaat, zal ik bij u zijn en de golven zullen u niet bedekken Het vuur schroeit u niet bij uwen doorgang en de vlam zal u niet zengen," (Is. 43, 1-2). En bij St. Lucas treffen wij aan: „Zonder mij zal geen haar van uw hoofd gekrenkt worden" (Luc. 21, 18).

Deze welwillende zorg strekt allen schepselen tot voordeel. Immers hoe kan God haten, hetgeen Zijn almacht gemaakt heeft? Zegenend verblikt Hij zijn handen over de schepping en stort er zijn onbegrijpelijk groote weldaden over uit. Hij laat de bronnen ontspringen, opdat daaruit drinken de dieren des velds, aan het gras schenkt Hij wasdom voor het vee in de weide, in één woord, onophoudelijk blijft Zijn hand geopend, die alles wat leeft met zegeningen vervult.

Mogen wij een volgenden keer nagaan, waarom dan zooveel kwaad en ellende over deze wereld ronddwaalt, Gods verhouding daartoe aangeven en verduidelijken, hoe dit alles strookt met Zijn wijd-geroemde Voorzienigheid.

Een merkwaardige ontdekking.

Terwijl overal de oorlogswoede tot het kookpunt was gestegen, oude monumenten en historische voorwerpen van waarde werden vernield en de wetenschap in haar onderzoekingen grootelijks belemmerd, heeft naar de „Volksstem" verhaalt, een Franciskaner monnik, werkende in Rome, aldaar de overblijfselen ontdekt van het huis van St. Petrus en andere belangrijkheden van de vroegste jaren, toen de groote apostel de zending van Christus volvoerde in de Eeuwige Stad. Deze ontdekkingen zijn van buitengewoon belang voor alle christenen en vooral voor de katholieken. Het leven en 't werk van den H. Petrus maakt het meest belangrijke hoofdstuk uit in de vroege geschiedenis van de Kerk, doch de bronnen hiervoor zijn niet talrijk. Dit moet echter geen verwondering wekken, omdat in den tijd, dat St. Petrus de nieuw geboren Kerk leidde, hare leden werden vervolgd en verjaagd en genoodzaakt in het geheim hunne godsdienstoefeningen te houden in onderaardsche plaatsen, catacomben genaamd Zij waren de slachtoffers van den wreeden Nero, die meer dan 100,000 christenen op pijnlijke wijze ter dood bracht.

De geleerde Franciscaner monnik, waarvan we hierboven spraken en wiens naam is pater Damiaan, was een paar jaren geleden verbonden aan het klooster van de Basilica van St. Sebastiaan. Deze buitengewoon oude kerk staat aan den Via Appia, waarlangs men vindt alle oude Romeinsche tomben en monumenten en waaronder de eerste christenen hunne catacomben hadden. Dit gedeelte van Rome is verbonden met vele tradities van den H. Petrus.

Pater Damiaan was zeer bekend met de geschiedkundige en archeologische geschriften bevattende het leven van St. Petrus en Paulus te Rome. Hij wist de plek aan te wijzen, die beschouwd kan worden als de plaats dezer heiligen, doch bij wenschte overblijfselen te ontdekken van de gebouwen door hen eens bewoond. Dag in dag uit werkte hij met zijn werktuigen in den grond, die meer geschikt is met heilige en geschiedkundige schatten dan eenige andere plaats ter wereld.

Op zekeren dag stiet hij op een ouden muur en toen hij de omringende aarde had opgeruimd, aanschouwden zijne oogen een glans van kleuren. Dadelijk begonnen zijn onderzoekingen, die hem overtuigden, dat hij een vroeg verlaten catacombe had gevonden uit de tweede eeuw. Deze was versierd met de symbolische voorstellingen en portretten der apostelen, vroege heiligen en christenen in merkwaardige frischheid en schitterende kleuren. Italiaansche oudheidkundigen van het gouvernement werden ter plaatse ontboden, om den monnik behulpzaam te zijn in zijne onderzoekingen. De catacomben en het terrein erom heen waren schatten voor de archeologie. Ongeveer honderd voeten van de catacomben vond men de fundamenten van een klein huisje en een der hoeksteenen droeg het opschrift: „Domus Petri" een bewijs dat men de woning had gevonden waarin de heilige Petrus heeft gewoond. Dit opschrift moet daar geplaatst geweest zijn door eenige van de vroegste christenen, waarschijnlijk niet later dan de tweede eeuw en misschien

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

(Vervolg.)

Natuurlijk is 't hospitaal ook 'n apotheek rijk, en 'n juweeltje is 't. 't Was 'n lust Soeur Dymphna, gediplomeerd apothekeresse, hier tusschen haar potjes en pannetjes, zalfjes en pillen, basculen en flesschen en kolven bezig te zien.

Weet nog goed, dat ik 't zoo vreemd vond bij mijn eerste aankomst op Curaçao, dat ze in de apotheken biertjes en sigaren en limonade verkochten, dat zie je in Holland niet.

Ook bij Soeur Dymphna was niets van die delicatessen te krijgen, wel alle mogelijke remedies, gereid in keurige kast met zeldzaam mooi gevlamde pitch-pineprachtdeuren.

„Veneno-Cuidado" stond er op 'n groote stopflesch naast me, ook prettig gezelschap; wonder, wat ze al niet noodig hebben om 't veege lijf weer op te kalefateren.

Naast apotheek 't magazijn, precies een Hollandsche drogistenwinkel. Gomballen hadden ze echter niet, waar ik in mijn tijd zoo van hield, en die in 'n goed geordende drogisterij wel degelijk thuis hooren. Hoop, bij mijn eerstvolgend bezoek er eenige stopflesschen met dat kleverig goedje te vinden.

Naast magazijn 't laboratorium. Hier was Soeur Mingelina, ongeveer van mijn lengte, bezig aan 't experimenteeren. Binnenkort gaat ook zij voor diploma op.

Wat me hier weer zoo bijzonder opviel, zooals overal in dit enorm gebouwen-complex, was die angstvallige netheid, dat alles keurig op z'n plaats, en blinkend schoon zijn, zoo dat men 't in Holland eenvoudig niet zou kunnen verbeteren, wat heel wat zegt voor 'n land waar meestal passaatwind wolken stof en vuil door de open jalouzieramen jaagt, en 't schreiend klimaat zoo doodend werkt op poets- en schoonmaaklust.

Heb toen mijn ondekkingstocht voortgezet, weer 'n pracht van operatie-kamer bewonderd, uitsluitend bestemd voor amputateis, toen, honneur aux dames, eerst 'n bezoek gebracht aan de *vrouwenafdeeling*.

Toen ik groote lichtgroene deur opende liep ik bijna onderste boven iemand in witte samaar, met 'n vlassig baardje, naar mij dacht 'n oudachtig mannetje, die precies deed of ie daar thuis hoorde.

Wat ben ik toch dom, weer verkeerd geloopen natuurlijk, maar bij nadere inspectie was ik wel degelijk goed terecht, 't bleek 'n knap resoluut vrouwspersoon te zijn, bij wien 't zwaar donsde om geprononceerde kin.

Maar goed, dat ik 't „zoo, ouwe heer, hoe gaat 't," wat me op de lippen zweefde bijtijds heb ingeslikt, je maakt anders zoo'n raar figuur.

Alleen bij de oude vrouwtjes, niet bij de zieken geweest.

Er waren er bij van alle kleurschakeeringen, met mummie-, ruziën pruimenmonden.

Er waren vriendelijke oudjes die je guitig toelachten, anderen die je met toegeknepen lippen critisch van top tot teen opnamen, anderen die dadelijk begonnen te vertellen honderd uit.

En tusschen al die ruïnes van menschen ging 'n bejaarde Soeur rustig bedrijvig rond. Voor 'n ieder had ze 'n goed woordje, hielp hier 'n handje bij 't kopjes wasschen, beslechtte daar weer kalm 'n oudjes-ruzietje om niks, en was als 'n zorgvol moedertje, onvermoeid om haar oudjes maar goed te doen.

Wat 'n leven van opoffering!

Toen naar de *mannen-afdeeling*.

Was propvol. Heel veel van die verpleegden zaten 's morgens vroeg al klimaat te schieten in mooie tuin aan 't rifwater, of in 'n tentje 'n potje te kaarten met 'n vuur, dat de tafel onder de neerkletsende troeven kraakte.

Heb er ook bitter lijden gezien, ook afgeleefde mannetjes zwak en bevend, die aan uitte pijp nog smakkend zaten te halen.

Dacht toen met 'n soort weemoed „zou ik misschien later ook zoo worden?"

En ook hier wederom was alles even proper en zindelijk, evenals in de vrouwenafdeeling, begrijpe wie 't kan, en bleeke moe-oogige Soeurs droegen stapels kostelijke botrammen af en aan, en gingen met al die luidjes van zoo'n verschillende opvoeding, godsdienst en opvatting, kleur en humeur om met 'n tact, waarvan ik gewoon paf stond.

En dat dag in dag uit, jaar in jaar uit, wat is 't katholieke geloof toch mooi!

Zou nog kolommen vol kunnen pennen over alles wat ik in die afdeelingen gezien heb, maar ik moet mij beperken.

Naar de keuken.

'n Caramba ontviel me bij 't binnentreden.

Daar stonden me toch van die reuzenschalen vol met gehakt, zoo groot als voetballen, nog lillende bergen biefstuk, manden vol groenten en vruchten, bakken geschilde aardappelen en nog 'n heele boel

heel wat vroeger, om voor nageslachten de plaats aan te geven waar de groote Apostel gewoond had. Uit de berichten van Eusebius en andere kerkvaders is het bekend, dat St. Pieter de laatste jaren van zijn leven doorbracht te Rome, misschien van het jaar 42 tot 68. Over leveringen deelen ons mede, dat Petrus en Paulus een klein huisje be woonden in de nabijheid van den Appischen weg, waar de eerste christenen te Rome vergaderden. Voor bijna twee duizend jaren stond op dezen verkeersweg de kerk van „Domine quo vadis". De overlevering zegt, dat St. Pieter op allerlei manieren werd vervolgd en geen schuilplaats kon vinden onder zijne eigen volgelingen en gereed was Rome te verlaten, toen hij op den Appischen weg werd ontmoet door den Zaligmaker, dragende Zijn kruis. St. Pieter vroeg Hem : „Heer waar gaat gij heen ?" Waarop Jezus antwoordde : „Ik ga naar Rome om voor den tweeden keer gekruisigd te worden." St. Petrus viel toen van droef heid overstelpd ter aarde.

De herinnering aan St. Pieter is zeer nauw verbonden met de catacomben van St. Princella en de Via Salaria, waar hij, volgens de overlevering, de geloovigen onderrichtte en het doopsel toediende. Zij waren gelegen beneden de villa van een oude senatoriale Romeinsche familie, die tot het christelijk geloof was bekeerd. St. Pieter onderging het martelaarschap onder de groote vervolgingen gedurende de regeering van Nero, die begon in Juli 64, en waar in duizenden christenen als een prooi voor de wilde beesten werden geworpen, of werden verbrand als levende toortsen en op andere wijzen werden ter dood gebracht. Omtrent den dood van den heiligen Petrus zegt de christelijke geschiedschrijver Origenes : „Petrus werd gekruisigd te Rome met zijn hoofd naar bene den zooals hij zelf verlangd had om te lijden." De plaats waar St. Pieter ter dood gebracht is, wordt algemeen geloofd te zijn in de tuinen van Nero op den Vaticaanschen heuvel, waar volgens Tacitus „het branden van de levende toortsen en andere gruwelijke vervolgingen plaats hadden." Hij werd begraven aan den voet van den Vaticaanschen heuvel, op de Via Cornelia. Op een later tijdstip werden de overblijfselen van St. Petrus en Paulus overgebracht naar eene cripta aan den Via Appia waar de Basilica van St. Sebastiaan nu staat. De overblijfselen werden nog later teruggebracht naar hunne eerste rustplaats aan den voet van den Vaticaanschen heuvel en op die plaats werd op bevel van Constantijn den Groote een prachtige kerk gebouwd, toegewijd aan St. Pieter. De kerk stond tot in de zestiende eeuw, toen zij werd vervangen door de tegenwoordige Kathedraal van St. Pieter, de grootste en schoonste kerk der Katholieken. Michael Angelo was de ontwerper van dit monument, dat na eeuwen de bewondering eischt van iedereen, om zijne afmetingen, kunstige constructie en buitengewoon rijken inhoud.

In deze kathedraal is thans de cripta van de heilige apostelen onder den hoogen dom opgetrokken. Het is een bedevaartplaats voor duizenden pelgrims, die de heilige stad bezoeken.

Nederland.

Over de vlucht van ex-Keizer Wilhelm schrijft een redacteur van het „Centrum" het volgende interessante verhaal.

Ik was vanmiddag getuige van een der meest tragische gebeurtenissen, die zich gedurende dezen oorlog hebben afgespeeld : de aankomst te Maarn van ex-keizer Wilhelm.

Aan het station te Maarn verdrongen zich, lang vóór de komst van den trein, een 250 à 300 nieuwsgierigen tusschen talrijke pers-auto's, militaire auto's en transportwagens, die in grooten getale door elkaar stonden en van tijd tot tijd de drukkende stilte met hun nijdig bremmen aan flarden rukten.

Onder de officieele personen, die den ex-keizer hier opwachtten, bemerkte ik o. m. den generaal van den interneeringsdienst Onnen, de Commiss. der Koningin v. Utrecht en zijn secretaris, jhr. Kretschmar von Veen, directeur-generaal der S. S. baron Taets van Amerongen van Woudenberg, gewezen leider van de Duitsche ambulance, en de burgemeester van Maarn.

Even voor de aankomst van den trein arriveerde graaf Gr. van Aldenburg Bentinck in een prachtige, zwart gelakte gesloten auto, met chauffeurs in livrei; dit was de auto, die Wilhelm II naar Amerongen zou brengen.

Een gefluit in de verte verkondigde, dat de trein in aantocht was en enkele minuten later stoomde hij zeer langzaam het station binnen Het was een Duitsche trein, bestaande uit 12 lange doorloopende personenwagens en één groote bagagewagen, van de „Militär general Direktion" uit Brussel.

De keizer bevond zich in den zesden wagen, waarvan de rolluiken langs beide kanten waren neergelaten, zoodat het er van binnen vrij donker was.

Allereerst stapten uit een paar lakkeien, die den regenmantel en andere kleedingstukken van Wilhelm II droegen. Daarna de ex-keizer zelf, vergezeld van den chef van zijn militair huis, generaal graaf von Platen, vervolgens nog een paar officieren De overige officieren en soldaten bleven in den trein, die kor ten tijd na de aankomst vertrok.

De keizer zag er, zooals ik zeer goed kon waarnemen — ik stond op hoogstens één meter van hem af — zeer vermoeid en terneergeslagen uit. Zijn oogen keken onrustig onder de wimpers uit en zijn gang had iets onzekers Een pijnlijke trek kwam om zijn mond, toen uit een groep opschoten jongens en hier en daar enkele heethoofden een hoonend hoera—geroep opsteeg.

Hij leunde op een zwaren wandelstok en groette voortdurend op militaire wijze de nieuwsgierigen en enkele militairen. Hij liet daarbij af en toe zijn blik over de menigte gaan doch keek dan weer even gauw strak voor zich uit Ex-keizer Wilhelm droeg het uniform met pelskraag van Pruisisch divisie-generaal, met de rood gebiesde pet.

In alle andere omstandigheden zou dit hem waardig en martiaal hebben gestaan, nu echter deed dat pak aan als een bespotting, omdat het was een stuk van denzelfden oorlog, die hem zijn troon had gekost.

Uit geheel zijn figuur, de willoos starende oogen, den ongedecideerden gang, het grijze haar, de verlegen bewegingen en enkele in der haast gewisselde vluchtige woorden, sprak een totale vernedering, een geknakt zijn voor altijd.

Vele omstanders noemden dit de begrafenis van een levend lijk, en daar had het ook veel van. Een kille motregen en het aanhoudend vallen van doode bladeren verhoogde nog den melancholischen indruk die over heel dit tooneel zweefde.

Aan de zwarte auto werd de keizer begroet door graaf Bentinck, die hem een plaats in het rijtuig aanbood.

De keizer liet den graaf eerst in stappen en zette zich daarna aan zijn rechterzijde.

Generaal von Platen kon bij het aanschouwen van het diepe verval van zijn hoogen meester zijn tranen niet weerhouden en stond te weenen als een kind.

Toen de auto vertrok, groette de keizer naar buiten. Enkelen ontblootten het hoofd, terwijl van een anderen kant weer het hoonend gejoel opsteeg.

De tocht ging dan in groote vaart naar Amerongen.

De auto, die de keizer vervoerde, werd op korten afstand gevolgd door een auto met Nederlandsche officieren.

Geleidelijk werd op de andere wagens de bagage uit den trein overgeladen en vertrokken ook deze naar Amerongen.

De aanwezigen waren zeer onder den indruk van het geweldige brok wereldgeschiedenis, dat zich voor hun oogen in het stille Maarn afspeelde.

Tusschen de nieuwsgierigen zag ik een groote kokarde in Belgische kleuren en verder, zeer in 't zicht van den keizer, een dame met op den arm een klein hondje, wiens kop en hals haast geheel omhuld waren met een groot lint, ook met de Belgische kleuren. Een Belgisch soldaat in uniform stond ontroerd 't geheele schouwspel af te zien.

Het gejoel kwam, zooals ik heb kunnen nagaan, hoofdzakelijk voort van een groepje studenten, waaronder een paar Indiërs, die even te voren uit de richting Arnhem per trein waren aangekomen.

De begeleidende Duitsche officieren moesten aan een Hollandsch kapitein schriftelijk op hun eerewoord verklaren dat zij, omdat zij door hun gewapende komst in ons land als geïnterneerden beschouwd werden geen pogingen tot ontvluchting naar Duitschland zouden doen.

Familieleden van den keizer zijn niet met dezen trein meegekomen.

Generaal Hindenburg zou zich volgens hetgeen mij door een lid van het keizerlijk gevolg werd gezegd op 't oogenblik in Limburg bevinden.

Mij kwam nog ter oore het volgend interessant verhaaltje.

De trein was een heel eind voorbij den uitgang waar wij ons bevonden doorgereden. Een foto-redacteur had de wacht verschalkt en was toevallig voor den keizerlijken wagen op 't oogenblik dat Wilhelm II er uit stapte. De man vond de gelegenheid voor een prachtkiek te mooi om haar te laten ontsnappen, doch toen hij op een ± 2 meter van den keizer een moment-opname wilde maken, sloeg generaal von Platen afwerend naar het toestel en verbood dat de kiek zou gemaakt worden.

De foto-redacteur had hem echter reeds beet en moet den generaal hebben toegeroepen : „Jullie hebben hier niets meer te zeggen."

Ik mocht in het „Huis te Amerongen", waar ex keizer Wilhelm zijn intrek nam, een kort interview hebben met den oudsten zoon van graaf Bentinck, den in ziekte-verlof zijnden Nederlandschen gezantschapssecretaris te Sofia, alwaar hij de Entente belangen behartigde.

Mij werd hier o. m. zeer welwillend en bijzonder hoffelijk meegedeeld, dat graaf Bentinck door de Ned. Regeering was aangezocht den keizer op zijn kasteel als gast te ontvangen.

De Commissaris der Koningin in de Provincie Utrecht was hier gister geweest en de noodige maatregelen werden in allerijl getroffen.

Vanmorgen half twaalf bracht de militaire transportauto C A. 12 de noodige benzine voor de auto die den keizer zou vervoeren.

De familie Bentink die het „Huis te Amerongen" bewoont, behoort tot den Nederlandschen tak van deze zeer gemengde adellijke familie.

Wilhelm II zal in dit kasteel de roode en de groene kamers betrekken.

Toen ik de bordès afstapte, dezelfde langs waar Wilhelm van Hohenzollern zijn intrede deed, zag ik een bakkersvrouw enkele regeeringsbrooden brengen naar het dienstgebouw De eerste mondbehoeften op vreemden bodem die ex-keizer Wilhelm zou eten.

Naar wij vernemen zijn de voorwaarden waaronder den keizer is toegestaan te Maarn verblijf te houden, ongeveer gelijkwaardig aan de geldende interneeringsbepalingen.

Hoewel deze voorwaarden uit courtoisie jegens den persoon van den voormaligen heerscher van het Duitsche rijk niet zullen worden openbaar gemaakt, kan men dus feitelijk van een interneering hier te lande van den ex-keizer spreken.

Van den keizer zal niet verlangd worden dat hij zijn eerewoord geeft doch het zal stilzwijgend worden aangenomen, dat de ex-keizer onder een moreele verplichting staat. Eenige mate van bewegingsvrijheid zal hem worden toegestaan.

WAPENSTILSTAND.

Na tal van vóórvergaderingen en besprekingen tusschen Wilson en de staatslieden der Entente, zal heden, 18 Januari 1919, dan de historische dag zijn, waarop des namiddags om 2, 30. de eerste zitting der vredesconferentie, zij 't voorloopig van de intergeallieerde, gehouden wordt. Vooraf is echter reeds een zaak van gewicht beslist, door den tijd gevorderd. Op 17 Jan. u.l. liep de wapenstilstand af en Duitschland vroeg een verlenging aan. De Entente heeft deze toegestaan, doch deze gelegenheid benut om de duimschroeven nog wat vaster aan te zetten. Te Trier heeft Foch vergadering gehouden met de Duitsche W. S. gedelegeerden en volgens de telegrammen geëischt : Ten eerste : overgave van alle Duitsche handelsschepen om te voorzien in den voedselnood van Duitschland en de aangrenzende landen. Ten tweede : alle materiaal, in de binnengevallen landen genomen, teruggeven, de rest der onderzeeërs inleveren en alle deposito's van de Reichsbank aan de Entente ter hand stellen. Dit om een duurzamen vrede voor te bereiden.

Wij vernemen, dat er nog ongeveer 28 000 Fransche krijgsgevangenen in Duitschland zouden zijn, dat er nog een paar zware kanonnen en 300 mijnwerpers niet zijn ingeleverd. Bovendien ontbreken er aan de te sturen 5000 locomotieven nog 196, aan de 150.000 wagons nog 61.650. Alle 1700 vliegtuigen zijn binnengebracht.

Wat er nu gaat behandeld worden op den Quai d' Orsay, beslist over 's werelds toekomst. David Lloyd George zal er een memorandum overleggen van de Engelsche Kamer van Koophandel, waarin verzocht wordt toch te bepalen, dat Duitschland alle oorlogskosten betaalt, ook alle schade aan eigendommen, compensatie voor persoonlijke ongelukken, pensioenen voor invalieden, schadeloosstelling voor kapitaal en rente van hetgeen de nationale kracht heeft geleden en het nadeel, veroorzaakt door de stagnatie in het openbaar leven. Daar mag wel een aparte Rekenkamer bij de pas komen

Wat wij hierover hooren, voorspelt voor Duitschland ook niet veel goeds. De Rijnscheepvaart zou n.l. internationaal moeten worden, het tolsysteem dus vervallen, wat een bron van veel inkomsten doet op drogen. Dan wordt er ook weer gesproken over een neutrale zône aan den linker Rijnoever, feitelijk dus ontnemen van Duitsch gebied.

De Poolsche afgevaardigden verschenen te Parijs met de klacht, dat de Duitschers zich met Poolsche en Lithauensche quaesties bemoeien. Nog een andere opdracht hadden deze afgezanten van hun meester, president Paderewsky, die ter nauwernood aan een moordaanslag is ontsnapt. Of de Entente hen niet aan voedsel en geld kon helpen? Wel zeker, de Reischbankdeposito's liggen er nu toch voor en het Russisch goud (misschien wel van Polen afkomstig) vindt op zoo'n manier den weg naar het vaderland terug. Wanneer de 3 Poolsche gedelegeerden dit klaar spelen, is dit hun eerste nationale-eenheidtriumph.

Drie afgevaardigden ? Ja. Volgens de besluiten van den oppersten oorlogsraad mogen de 5 grootmachten elk 5 afgevaardigden ter conferentie sturen ; Brazilië, België, Servië, Griekenland, de Tsjecho-Slowakken, China en Polen elk 3, Portugal 2 en de anderen 1. Van alle kanten stroomen de heeren reeds naar Parijs Samuel Gomperts, de Amerikaansche „labour-leader" bevond zich met zijn mannen op hetzelfde schip als de Japansche afgevaardigden. Zal wel over den volkerenbond gesproken zijn.

De eerste zittingen zijn bepaald op 18, 20 en 26 Januari. Dan eenige pauze en verder, wanneer de regelmatige gang er weer in is, zal men iederen Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Vrijdag vergaderen, zoodat de Ministers b. v. van Engeland en Italië eenige dagen naar huis kunnen gaan om de dringende zaken af te wikkelen en de partijen in het land op de hoogte te houden.

Of de "labours" instemmen met Albion's plan om zijn Afrikaanschen Koloniën met Indië te verbinden en als brug, als trait-d' union het protectoraat over Arabië te kiezen ?

Het Bolsjewikisme schijnt de geheele wereld door te gaan evenals de zoo gevreesde Spaansche ziekte. In Duitschland heeft het dit monsterbeest te Berlijn afgedaan. Hindenburgstroepen onder kolonel Deetjen, 13 000 man sterk, hebben de regeering van Ebert en Scheidemann gesteund en de Spartacuspartij verslagen. Alle groote gebouwen zijn weer heroverd, ook het kanselierspaleis ; Liebknecht wordt vermeld als gesneuveld tijdens een straatgevecht, Ledebour en Meyer als gearresteerd.

Met 16 tegen 14 stemmen verklaarde de Kamer van Luxemburg zich voor een republiek ; Groothertogin Maria Adelaïda is naar een kasteel buiten de stad gevlucht. Er schijnt daar ook een toenadering tot Frankrijk gewenscht te worden.

Weer een nieuw punt, op de vredesconferentie te behandelen.

Berichten uit de Kolonie.

Huldigingscomité.

Gaarne voldoen wij door deze publicatie aan het beleefd verzoek van den Secretaris van het Comité, dat zich gevormd heeft om den aftredenden Gouverneur der Kolonie, bij zijn terugkeer naar Nederland, een huldeblijk aan te bieden.

De commissie bestaat uit de volgende heeren :

Mr. J. B Gorsira, Procureur Generaal, Voorzitter,
A. A. Boom, Hoofdagent van den K. W. I. M., Secretaris,
S. M. L. Maduro, Lid van den Kolonialen Raad, Penningmeester,
H. Bierman, Kapitein-Commandant der Troepen,
H. J. T. Boomgaart, waarn. Administrateur van Financiën,
B. E. van der Veen Zeppenfeldt, Lid van den Kolonialen Raad,
J. H. M. Ellis, Chef van den Militairen Geneeskundigen Dienst,
H. Ferguson, Lid van den Raad van Bestuur,
H. J. Cohen Henriquez, Leider van de Vlechtindustrie,
A. G. Statius Muller, Voorzitter van den Kolonialen Raad,
Julius L. Penha, Voorzitter van de Kamer van Koophandel,
Elias M. Penso, Lid van den Kolonialen Raad,
My C. Henriquez, Lid van den Raad van Bestuur.

Dit comité, waarin mannen van allerlei gezindte en beroep zitting hebben, is te beschouwen als een zuivere representatie van geheel onze

---

meer en op 't fornuis, massaal als 'n vesting, stond 'n leger van potten en pannen sissend te pruttelen waaruit geuren opstegen, die me ineens de van koper glimmende keuken voor den geest tooverden van 't mijn dierbaar ouderlijk huis in de jaren mijner jeugd.

Ja, en ik haalde mijn neus eens heel diep op, ja dat is 'm, onze unieke, nergens overtroffen hollandsche pot

Zoo smaakt 't u, nu dan moet ge maar goed eten, zei 'n soeur, die ijverig 'n soort pap stond te roeren, 't is aan u goed besteed

Ik lachte 'n beetje zuinig, maar ik verzeker u, dat ik dien goeden raad in die dagen in lengte en breedte heb opgevolgd.

Geloof me, na 'n verblijf hier van 3 maanden, begon ik zeker aan mijn derde onderkin, jammer dat ik de proef niet kan nemen.

Weg ! Naar de bakkerij.

Hier wordt dat unieke hospitaalbrood gebakken, hier worden die onvervalschte cadetjes en krentenmikken in mekaar gezet die je moet eten, trek of geen trek.

Had ik zoo'n bakkerij eens op Willibrord !

Naast bakkerij is de boterhammenkamer ; waar weer 'n soeur dag in dag uit botrammen snijdt. Als 't erg druk is, staat ze 'n uur vroeger op, anders is ze niet op tijd klaar, vertelde ze mij, wat voor haar beteekent half vier 's nachts uit bed te wippen.

Als de Curaçaosche mama's dit voorbeeld volgden, dan kwamen hun kinderen nooit meer te laat op school, zooals nu.

Juist stapte moeder Josephine voorbij, die zich in 'n soort alomtegenwoordigheid schijnt te verheugen.

Zeg, moeder, luister 's even, doe me 'n pleizier, en ga 's kijken op 't St. Thomascollege, daar hebben ze 'n broodsnijmachine waarmee je in 'n half uur 'n paar millioen botrammen kunt snijden, schaf ook zoo'n ding aan dan kan voortaan die soeur tot half 5 blijven slapen.

En moeder zou 't doen.

'n Eindje verder heb je 'n timmermanswerkplaats, waar altijd 3, meestal 5 mannetjes volop werk hebben.

Daarover 'n schoenmaker ook immer ijverig aan 't lappen en kloppen.

Schuin daarover de flinke, koele wasscherij, waar stevige landelijke zwartjes staante ploeteren en te plassen, zoodat 't zeepsop hun om de ooren vliegt. Weet ge, wat ik jammer vind, dat ze in 't hospitaal geen flinken motor hebben, dat zou heel wat geld en heel wat arbeid uitsparen.

Electrische verlichting die nu danig in de papieren loopt, zou dan heel wat goedkooper zijn, en waartoe je die drijfkracht al niet kunt gebruiken, is gewoonweg niet op te noemen.

Om nu nog de prachtkamers der klaspatiënten te gaan beschrijven, waartoe is 't noodig, die zijn immers al op geheel Curaçao en niet minder op de kust bekend en beroemd, geen wonder dat zij steeds allemaal bezet zijn.

O ja, en dit tot slot, weet u wat me in die dagen ook nog overkomen is ?

Had met Soeur Stephane, assistente bij Dr. Ferguson, kamer voor oog-operatie-en-onderzoek met veel interesse bezocht.

't Was op mijn gang.

Hing daar 'n rood carton, waar ik tallooze malen zwaardampend was langsgekuierd.

Kom, ik moet toch 's kijken wat er op dat ding staat, en diep halend aan mijn nobele Cubaan las ik :

„Téngase la fineza no fumar aquí."

Ik keek eens schuchter rond, en verdween met gemaskeerde sigaar uit die gevaarlijke zône, naar veiliger dreven, naar mijn kamer, die geen nummer had.

*
* *

Heb zoo juist mijn copie eens overgelezen, en 't bevredigt me niet, want onder woorden brengen, wat ik in die dagen gevoeld heb, neen dat is mij te machtig.

Heb hier de christelijke charitas gezien in een harer edelste uitingen.

Waar die nederige zusterkens — elders zoo teekenend genoemd „the ever smiling martyrs" — de kracht vinden voor zulk 'n heldenleven van offers zonder tal, blijft voor menigeen 'n geheim, maar vraagt 't haar zelf, en zij zullen u zacht glimlachend wijzen naar 't altaar van haar devote kapel, naar 't tabernakel, waar Hij woont die is haar sterkte, haar voorbeeld, haar al.

Daar snappen natuurlijk de helft van mijn lezers weer heelemaal niets van.

Ja dat weet ik wel, maar daarom heb ik dan ook zoo'n innig meelij met jullie.

Mogen ook jullie oogen spoedig opengaan, zooals nu van zoo talrijk velen, in 't dierbaar moederland.

Dat hoop ik van harte.

JAN PAUL.

San Willibrordo, 8 Januari '19.

koloniale bevolking. Hierdoor wordt het meest sprekend bewijs geleverd, dat Mr. Nuyens als Gouverneur de onverdeelde sympathie der ingezetenen met zich draagt en dat zijn heengaan als het gemis van een trouwen vader gevoeld wordt.

Wij steunen de commissie in haar hoop, dat de bevolking in breeden kring hare bijdragen zende naar de leden van het comité. Tevens zullen in de Boticas Excelsior en Central inteekenlijsten worden gedeponeerd. Moge de commissie in staat worden gesteld den scheidenden Gouverneur, wiens hart 30 jaar lang aan Curaçao was verpand, een souvenir te overhandigen, waardoor hij in het moederland nog lange jaren met liefdevolle dankbaarheid aan onze kolonie en haar bewoners terugdenkt.

Goede Reis.

A. s. Maandag zal Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE naar Aruba vertrekken om de nieuwe kerk op de Playa in te zegenen en het H. Sacrament des Vormsels in de parochies van het eiland toe te dienen. Mgr. zal op deze reis vergezeld worden door den Z. E. pater M. v. d. ELSEN, pastoor van Pietermaai en den Eerw. Pater A. SARIS, die voor eenige weken pastoor S. VAN DE PAVERT zal vervangen, daar deze voor gezondheid tijdelijk naar Curaçao komt.

Wij wenschen den Apostol. Vic. en zijn gezellen een voorspoedige reis en behouden terugkomst.

Kol. Raad.

Donderdag werd een vergadering gehouden tot verkiezing van candidaten voor de vervulling der te onstane vacature wegens de periodieke aftreding in Mei a. s. van de heeren Dr. H. A. de Casseres, B. E. v. d. Veen Zeppenfeldt en Dr. J. P. Evertsz Hz.

Gekozen werden: voor de vacature de Casseres tot eersten cand. de heer D. de Marchena Jr. en tot tweeden cand. de heer Jossy C. Henriques; voor de vacature Zeppenfeldt tot eersten cand. de heer B. E. v. d. Zeppenfeldt en tot tweeden cand. de heer Mr. Ch. de la Try Ellis en voor de vacature Evertsz tot eersten cand. de heer Dr. J. P. Evertsz Hz. en tot tweeden cand. de heer J. A. de Haseth Jr.

St. Vincentius-Stichting.

Donderdag j.l. is ten huize van den Ap. Vic. Mgr. M. G. VUYLSTEKE de St. Vincentius-Stichting tot stand gekomen, waarvan de voorbereidende maatregelen reeds eenige jaren geleden werden getroffen.

De oprichters verklaarden, dat zij uit belangstelling [illegible] verwaarloosde jeugd van de Kolonie Curaçao en overtuigd, door het behartigen van het geestelijk en tijdelijk welzijn van die misdeelden het belang van Kerk en Maatschappij te zullen bevorderen, besloten hebben, den 16en Januari 1919 te Willemstad op Curaçao een stichting te vestigen, welke stichting hierbij wordt gevestigd en den naam zal voeren van St. Vincentius-Stichting.

Het doel der genoemde Stichting is de duurzame verzorging van minderjarigen in of buiten gestichten, en in het algemeen de bescherming van minderjarigen.

Het Vicariaat heeft reeds aan de Stichting de beschikking gegeven over een gebouw met personeel voor jongens, terwijl ook een inrichting voor meisjes in uitzicht is gesteld.

De Stichting tracht dit doel te bereiken:

a. door het aanvaarden van de opdracht tot verpleging van bij rechterlijke uitspraak ter beschikking van het Gouvernement gestelde jeugdige personen;

b. door het aanvaarden van de voogdij in de gevallen, waarin de Kantonrechter of het Hof van Justitie haar die opdraagt;

c. door Roomsch-Katholieke minderjarigen in gezinnen of gestichten te doen opvoeden.

Naast het gestorte kapitaal bestaan de inkomsten uit:

a. Schenking, makingen en vrijwillige bijdragen;

b. subsidie vanwege het Gouvernement voor de verpleging van de te zijner beschikking gestelde jeugdige personen;

c. bijdragen, krachtens eenige wettelijke bepaling haar verschuldigd.

Wij hopen van harte, dat de St. Vincentius-Stichting door haar werkelijk religieus-sociale taak zeer veel zal bijdragen tot de zedelijke opvoeding der jeugd en al die elementen, over wie geen ouderlijke sorg waakt, zal opkweeken tot degelijke lidmaten van Kerk en Maatschappij.

Oratorium „De Heilige Familie."

De beide avonden, waarop dit Oratorium is opgevoerd, hebben een reusachtig succes gebracht aan de ontwerpers en uitvoerders van het plan, aan spelers, zangers, orkest etc.

Dinsdagavond was de gala-voorstelling zeer goed en flink bezocht. De HoogEdelGestr. Heer Gouverneur, vergezeld door zijn militairen adjudant, trad onder het spelen van het volkslied de ruime zaal binnen. Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE, de H. E. G. heer Procureur met echtgenoote, de H. Eerw. p. Vicarius en zoo goed als alle Eerw. paters van het eiland, een groot aantal fraters, verscheidene hooggeachte families en vooraanstaanden onzer maatschappij alsmede een talrijke menigte vulden de zaal.

Mej. OSORIO riep een hartelijk welkom toe aan het auditorium en hield een toespraak tot Mgr., wien zij uit naam van allen bedankte voor den bouw en de opening van school en tooneelzaal. Z. D. H. sprak daarop een dankwoord voor de hulde, hem gebracht, voor den steun en de bereidwilligheid van allen, die deze uitvoering hebben mogelijk gemaakt. Speciaal complimenteerde hij den Eerw. frater CANDIDUS, den onvermoeiden componist, de Eerw. fraters solisten, zangers, de orkestleden met hun kranigen leider J. PALM. Zijn blijdschap uitende, dat de ruime uitvoeringszaal, iets waaraan op Curaçao de behoefte werd gevoeld, was tot stand gekomen, sprak Z.D.H. de hoop uit, dat nog menige uitvoering het publiek hier zou samentrekken.

Daarna nam het Oratorium een aanvang. Frissche koren, waarin heldere jongensstemmen klonken naast zwaarder mannengeluid wisselden af met de soms ietwat te lange tenor- en bas-sólo's en het publiek kwam werkelijk diep onder den indruk, wanneer de Bijbelteksten op meesterlijke wijze reciteerend werden weergegeven. „Nazareth", waarmede de derde afdeeling begon, was inderdaad het hoofdmoment, de musicale kroon in de compositie en de koristen onder hun begaafden leider-componist hebben dit dan ook op bijzonder gelukkige wijze doen uitkomen.

De voorstellingen waren subliem in kleurenpracht en lichtschittering. Keurige kleederdracht, getuigend van fijnen kunstzinnigen smaak voor pose en costumeering, gaf aan de figureende spelers een bewondering afdwingend aanzien. De treffende gelijkenis met het origineel, het precies uitbeelden der H. Familie, zoo als we ons deze denken: het lieftallig Jesus-kind in de kribbe, Maria, de zachte Moedermaagd, de stoere St. Joseph, de Engeltjes met lichtkleurige vleugelen, de reien en groepen, maakten op het auditorium een indruk van hooge voldoening, die zich in een spontaan applaus uitte.

Het geheel is aan de toehoorders zeer bevallen en menig woordje van hulde aan de stoere leiders vingen wij op onder de pauzen en aan het slot, verscheidenen, voor wie een herhaling van het bezoek een vast staand feit was

Donderdagavond was de zaal eivol, zoodat menigeen zich tevreden moest stellen met een plaats op het balkon. Muziek en voorstellingen werden wederom met dezelfde toewijding uitgevoerd als j. l. Dinsdag en het publiek was uitermate voldaan. Morgenavond zal de kroon op het liefdewerk zetten en een propvolle zaal doen aanschouwen, daar de meeste kaartjes reeds zijn verkocht.

Onze hartelijke gelukwenschen aan den ijverigen ontwerper van het plan, den Z. E. pater R. WAHLEN, die het initiatief heeft genomen voor deze uitvoering. Dag aan dag heeft hij zijn kostbaren tijd aan de regie besteed, aan de bijeenvoeging der krachten en dezer instructie. Naast hem komt groote, welverdiende lof toe aan den onvermoeiden frater CANDIDUS, wien tijd noch zorg te veel was om dit reuzenwerk, de musicale compositie, in enkele maanden af te werken. De noodige uren onder de vacantie zijn besteed aan het taaie, eentonige muziekschrijven en aan het vaak ondankbare instudeeren met jongenskoren. Ook aan hem, onze gelukwenschen.

Ten slotte brengen wij onze erkentelijke hulde aan de zangers, levende beelden, aan den orkestdirecteur en zijn corps, hopende dat zij allen menigmaal in de nieuwe groote zaal, die nu al reeds te klein schijnt te zijn voor zooveel bezoekers, mogen bijeenkomen om een talrijk publiek te vergasten op een schoonen kunstavond, waarbij zij hun talenten ontplooien.

Estelle.

Overmorgen zal de „Estelle", de nieuwe gouvernementsschoener, als zoodanig hare eerste reis maken naar de Bovenwinden. Pastoor LAMERS van Rincon zal de reis naar Bonaire meemaken, terwijl pastoor DE GROEN afstapt op het rotsige Saba. Aan beiden wel thuis en: tot weerziens.

Met dezelfde gelegenheid zal, naar wij vernemen, de heer VAN DER BELT, na hersteld te zijn, terugkeeren naar S. Martin.

Officiëele berichten.

Aan den eersten klerk op Aruba H. E. Lampe is om gewichtige redenen veertien dagen verlof naar Curaçao verleend.

Aan de tijdelijke onderwijzeres 4de klasse op Aruba Mevr. S. Lampe-Eman is tot herstel van gezondheid drie maanden verlof verleend, en de gepensioneerde onderwijzer 3de klasse H. J. Schreuder tijdelijk werkzaam gesteld aan de openbare school te Oranjestad.

Aan den eerste beambte ter Griffie van het Hof van Justitie alhier Ph F. de Haseth CGz. is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den seinmeester op het fort Nassau A. P. Hasselmeyer is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend, en Alexandro Penso is tijdelijk in diens plaats benoemd.

De seiner C. A. Beaujon is bevorderd tot hoofd van den post voor D. T. eerste klasse op Aruba, en de seiner C. L. Juliao eervol ontheven van de verdere waarneming van het ambt van hoofd van den post op Aruba, en weder werkzaam gesteld op Curaçao.

Aan den hulpseiner bij den post voor D. T. alhier G. D. van der Horst is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Het reglement voor de Openbare scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs op Curaçao, vastgesteld bij G. B. 21 October 1915 No. 891 (Zie de Curaçaosche Courant van 22 October 1915 No. 42) heeft de volgende wijzigingen ondergaan;

Het eerste lid van artikel 5 wordt gelezen:

„1. Het oordeel over de vlijt, de vorderingen, het gedrag en de netheid der leerlingen wordt uitgedrukt door de cijfers 1—10, welke driemaal 's jaars, te weten vóór de Meivacantie, vóór de Septembervacantie en vóór de Kerstvacantie op daarvoor ingerichte rapporten worden ingevuld."

Het vierde lid van artikel 8 wordt gelezen:

„4. Aan de leerlingen der hoogste klasse, die blijkens het laatste in het schooljaar uitgereikte rapport die klasse met vrucht doorloopen hebben, wordt daarvan een getuigschrift uitgereikt. De Inspecteur van het onderwijs bepaalt op welke wijze onderzocht wordt, of de hoogste klasse met vrucht doorloopen is."

In den vierden regel van het zesde lid van artikel 8 wordt in plaats van „kwartaalrapport" gelezen „rapport in het schooljaar".

„In den tweeden regel van het zevende lid van artikel 8 wordt het woord „kwartaalrapporten" vervangen door „rapporten".

Hollandsche booten.

Het centraal agentschap van de K. W. I. M. had de vriendelijkheid ons mede te deelen, dat volgens een dezer dagen ontvangen telegram, de „Commewijne" den 7en Januari uit Amsterdam is vertrokken naar Bristol Channel om aldaar een lading steenkolen in te nemen voor Gibraltar. Na de ontlading in genoemde haven zal het stoomschip zijn reis voortzetten naar West-Indië, zonder passagiers of vracht.

In Paramaribo en Curaçao zal voor Holland worden ingenomen volgens aanwijzingen, uit Amsterdam te ontvangen.

De Directie der maatschappij hoopt den steamer „Stuyvesant" met passagiers en lading ongeveer 14 dagen na het vertrek van de „Commewijne" te kunnen uitzenden.

Het transport koloniale militairen, bestemd voor Curacao, sterk 1 sergeant en 40 minderen, dat aanvankelijk ook met het S.S. „Commewijne" zou vertrekken, is nu aangewezen om per S.S. „Stuyvesant" de reis te maken.

Als alles nu vlot van stapel loopt, wordt Februari de langverwachte, gelukkige maand.

Vergaan van een schip.

Op de eerste reis, die reeds grootendeels tot een voorspoedig einde was gebracht, is de „Zeelandia" van de Cur. Hand. Mij. vergaan. Volgens een telegram van den Bonairiaanschen kapitein aan zijn familie, had de schipbreuk plaats op de kust van Haïti, waarbij hij gelukkig gered was. Een later telegram, hier ontvangen, hield de blijde tijding in, dat alle manschappen in veiligheid zijn.

Jammer voor de Cur. Hand. Mij., die thans haar mooien, nieuwen schoener heeft verloren, want, al dekt verzekering de schade, in deze tijd van drukke en voordeelige vrachtvaart is een schip meer waard dan een handvol geld.

Kabel hersteld.

Deze week kwam het SS. „Pouyer Quertier" van de Fransche Kabel Mij. hier aan van Santa Lucia om den kabel te herstellen. Dinsdag avond had de steamer zijn taak volbracht en thans kunnen wij weer grasduinen in de talrijke kabeltelegrammen, waarvan wij een week of drie zijn verstoken geweest.

Steuncomite tijdens de griepepidemie.

Wij geven thans weer het extract, aantoonende de uitdeeling der voedingsmiddelen aan behoeftige grieplijders gedurende de laatste epidemie die alhier geheerscht heeft.

van November 14. t|m December 31. 1918.

In het Stadsdistrict (Willemstad, Pietermaai, Scharloo en Overzijde).

Houtskolen 18 zakken.
[illegible] in het Stadsdistrict en 48 blikken in het buitendistrict. Dr. Oduber).

Maizena 720 pakjes.
Vleesch. 677 pond. Willemstad.
875 pond. Overzijde.

1.542 pond.

In de Buitendistricten.

	Maismeel-	erwten-	suiker	limoentjes
Willibrordus	2 sak.	0 zak.	15 blokken.	200 limoentjes.
Barber	2 „	1 „	15 „	200 „
Pannekoek	5 „	8 „	74 „	200 „
Dokterstuin	2 „	1 „	25 „	200 „
Westpunt	2 „	1 „	11 „	200 „
Sta Maria	2 „	1 „	15 „	150 „
Rust	4 „	8 „	15 „	100 en 1 zak
Montagne	2 „	1 „	18 „	150 „
	21 zakken	11 zakken	188 blokken.	1400 lim. & 1 zak.

Meer licht.

Sedert eenige dagen is er eene electrische lamp geplaatst bij het vischhuisje (het voormalige torpedostation) waardoor én de Rifbrug én de openbaren weg naar het Rif fort helder worden verlicht, hetgeen eene groote verbetering mag genoemd worden voor de vele voorbijgangers en voor hen die daar hunne werkzaamheden hebben.

Telefoonverbinding.

Eenigen tijd geleden zijn de palen geplaatst voor de nieuwe telefoonleiding, waardoor verbinding zal worden verkregen met de twee stations voor D. T. De Oranje Nassau bracht het geleidraad aan, waardoor de aansluiting van de stad met het station Daniel tot stand kan komen Jammer, dat er van deze gelegenheid geen gebruik is gemaakt om ook de politiewachten op den Kleinen Berg, Dokterstuin en Westpunt aan te sluiten, iets wat toch eenmaal noodig zal blijken.

Dit klemt te meer, daar de aanlegkosten thans, onder de kundige leiding der heeren Holtappel en Molenkamp niet uitgaan boven een bedrag, door gepaste zuinigheidszin aangegeven.

Fedalma.

Gisterenmorgen heeft de H. E. G. heer Gouverneur, in gezelschap van zijn militairen adjudant, van den waarn. Administr. van Financiën en den Direct. van Openbare Werken een bezoek gebracht aan het nieuwe jacht „Fedalma" om dit te bezichtigen. Later op den dag togen verscheidene particulieren uit om op den motorschoener een kijkje te nemen.

Beneden is een flinke salon, waar zeker gemakkelijk een twaalftal personen kunnen verblijven. Twee kamers, elk ingericht voor twee personen, 1 kamer vóór en 2 achter den salon, bieden een flinke verblijfruimte aan. De kapiteinskajuit, kan eventueel op het dek worden aangebracht.

Ditzelfde kan geschieden met de keuken, waardoor nog meer ruimte wordt ingewonnen voor logies. Een badkamer, twee moderne W.-C.'s en achter den motor nog een flinke ruimte voor matrozenkajuit geven een indruk van moderne installatie.

Aan den boeg is beneden nog een kamer voor eventueele 2e klas-passagiers, waarin 6 personen zich gemakkelijk kunnen ophouden.

Wanneer het schip voor gouvernementsdienst zou worden ingericht, de verschansing een 2½ voet opgehoogd, dan zou het, zoo verklaarden ons bevoegde zeelieden met kennis van zaken, een weelde zijn voor alle passagiers om b. v. een reis naar Aruba in ± 10 uur en naar Bonaire in ± 6½ uur mee te maken. Dat is wel een verschil met 3 dagen of soms 'n week van Aruba naar hier.

Wij zijn in afwachtig van de dingen, die komen zullen; het Bestuur zal, dunkt ons, zijn maritieme raadgevers wel consulteeren.

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

1.	Los Banderilleros Marsch	Volpatti.
2.	Fra Diavolo Ouverture	Auber ?
3.	Si tu Savais ! Valse	Penauille
4.	Fantaisie sur TOSCA	Puccini.
5.	Russian Carriage Song (1 uit)	Thornton
6.	Selection FAUST	Gounod.
7.	Tu imagen Danse	Campos
8.	Princes Juliana Marsch	W van Erp.

Zondagavond om 7, 30 Overzijde.

Buitenland.

Het aftreden van Max van Baden.

Het heeft de niet-ingewijde buitenwereld ten zeerste verbaasd, dat prins Max van Baden, de Rijkskanselier na Graaf von Hertling, zoo spoedig is afgetreden, ofschoon hij de democratische richting in Duitschland voorstood, het program van Wilson aanvaard had en zelfs de ex-Amerikaansche gezant te Berlijn, Gerard, het volste vertrouwen in hem had uitgesproken.

De prins heeft thans in de „Preussische Jahrbücher" zijn gedrag gerechtvaardigd en de redevoering laten afdrukken, die hij in de Pruisische Kamer had willen houden.

„Mijn vredespolitiek", aldus de prins, „werd op beslissende wijze in de war gestuurd door de aanbieding van den wapenstilstand, welke kant en klaar werd voorgelegd, toen ik te Berlijn aankwam. Ik heb het stuk op gronden van practische politiek bestreden. Het scheen mij een groote fout te zijn, den eersten vredesstap van de nieuwe regeering vergezeld te doen gaan van een zoo verbijsterende bekentenis der zwakte van Duitschland. Noch ons eigen volk, noch het vijandelijke buitenland had destijds van onzen militairen toestand de opvatting, dat een zoodanige daad van vertwijfeling noodzakelijk was.

Ik deed het tegenvoorstel, dat de Regeering als haar eerste daad een gedétailleerd oorlogsdoel-program zou opstellen, hetwelk ten overstaan van de geheele wereld ons meegaan met de beginselen van president Wilson duidelijk zou maken en onze bereidwilligheid zou toonen ons voor die grondbeginselen zware offers te getroosten.

De militaire autoriteiten antwoordden mij daarop, dat op de uitwerking van een zoodanige verklaring niet meer kon worden gewacht; de toestand aan het front eischte, dat binnen 24 uur de aanbieding van een wapenstilstand moest worden gedaan. Wilde ik het niet doen dan moest het van de oude regeering komen. Daarop besloot ik een nieuwe regeering te vormen en het thans onvermijdelijk geworden wapenstilstandvoorstel met den naam der nog onbezwaarde regeering te ondersteunen.

Een week later bekenden de militaire autoriteiten mij, dat zij zich bij de beoordeeling van den toestand aan het front vergist hadden. Ik heb het voor mijn plicht gehouden, den Keizer over de nationale en internationale beteekenis van het afstandsvraagstuk voortdurend op de hoogte te houden. Slechts een vrijwillig besluit kon m. i. het rijk voor ernstige beroeringen behoeden. Men moet het aarzelen van den Keizer niet verkeerd begrijpen. Er waren gewichtige invloeden werkzaam om er hem van te overtuigen, dat zijn afstand het sein zou hebben gegeven tot een ineenstorting van het front. Toen ik na de gebeurtenissen te Kiel, de gevaren van den burgeroorlog steeds naderbij zag komen, vroeg ik een onderhoud aan met den afgevaardigde Ebert en deelde hem mede, dat ik nog dienzelfden avond naar het hoofdkwartier wilde reizen. Hij beloofde mij, het zijne te doen, om te maken, dat zijn partij en de massa den uitslag van mijn bezoek zouden afwachten.

's Middags echter brachten de heeren Scheidemann en Ebert het ultimatum van de sociaal-democratie, hetwelk mij dwong mijn ontslag aan te bieden, want het ultimatum beteekende de ineenstorting van mijn politiek van niet met geweld te dwingen maar te overtuigen."

Zoo verdween de achtste Duitsche Rijkskanselier van het tooneel.

Vreugde over den wapenstilstand.

Het bericht over den gesloten wapenstilstand is in de Entente landen natuurlijk met groote vreugde ontvangen. Naar de kranten uit Londen melden, verschenen, zoodra het bericht van den wapenstilstand bekend was geworden, overal vlaggen zoowel op particuliere als op openbare gebouwen. Zelfs de nederigste woningen in de arbeiderswijken hadden ze. En spoedig verschenen honderden straatventers met vlaggetjes van alle bondgenooten, die gretig aftrek vonden. Ook de omnibussen en trams waren spoedig versierd. De groote verkeerswegen raakten snel verstopt met menschen. De autobussen waren gedwongen ongewone omwegen te volgen. Als soms een passagier vroeg waar de bus heenging, kreeg hij ten antwoord: „Wij weten het niet en wat doet het er ook toe?"

Alle beperkingen voor het verkeer waren afgeschaft. Omnibussen die maar 34 menschen mochten bevatten, werden door passagiers bestormd, die buiten aan de hekken hingen. Anderen zaten zelfs voor op de motorkap. Van de voertuigen zelf was nauwelijks iets te zien door de massa's menschen, die er overal op en aan hingen.

De beambten van vele firma's, ook van regeeringskantoren, vormden onverwachts muziekkorpsen, die uit mannen en meisjes bestonden en lawaai maakten met theebladen, kolenschoppen, koekepannen en blikjes. Zij bliezen op fluiten, op horens en sloegen roffels op speelgoedtrommels. De kinderen op alle scholen kregen vrij.

De Koning en de Koningin woonden een dankstond bij in den St. Pauls. Op weg daarheen werden zij zeer hartelijk toegejuicht.

Te New-York kwam het groote nieuws, dat de wapenstilstand geteekend was, een uur voor zonsopgang. Dadelijk werd het licht ontstoken op het Vrijheidsveld, dat gedurende den oorlog duister was gebleven en weerklonk het geluid van sirenen, klokken en vreugdeschoten, die de slapende millioenen wekten. De straten waren spoedig vol menschen. Met vlaggen getooide stoombooten kruisten in de haven. Op straat speelden muziekkorpsen en zongen koren de „Star spangled Banner" „God save the King" en de „Marseillaise" terwijl de werklui van de scheepswerven en munitiefabrieken de drukte op straat vermeerderden. Vliegers uit nabijgelegen kampen snorden boven de stad en wierpen confetti. Vele kerken werden geopend en daar verdrongen zich mannen en vrouwen, die hun dankbaarheid in gebed uitten.

Omtrent de historische zitting van de Fransche Kamer, waar de mededeeling van den wapenstilstand tot zulke welsprekende betoogingen aanleiding gaf, wordt nog gemeld dat de geestdrift ten top steeg, toen op aansporing van Albert Thomas de geheele kamer zich wendde naar de publieke tribune, waar Wetterle, afgevaardigde van Colmar, en, in kapiteinsuniform, George Weill, afgevaardigde van Metz, aanwezig waren. De kamer juichte beiden stormachtig toe, roepende: „Kom naar beneden."

Een daverend applaus klonk, waarvoor de beide vertegenwoordigers van Elzas-Lotharingen buigend hun dank betuigden.

Allen waren van hun zitplaatsen opgestaan; één uit de zaal hief de „Marseillaise" aan en alle aanwezigen, ook het publiek op de tribunes, stemden daarmee in. Te midden van deze tooneelen van geestdrift werd deze historische zitting van de Fransche kamer gesloten, terwijl daarbuiten op het plein voor het Palais Bourbon de saluutschoten daverden.

De groothandel en de demobilisatie.

Naar wij in „Ons Blad" lezen, die het van de „Köln. Volksztg." overnam, heeft het bestuur van den bond van Duitsche engroshandelaars besloten den leden te verzoeken, alle van het front terugkeerende bedienden en employé's principeel voorloopig weer aan te stellen tegen een salaris, dat ten minste even groot moet zijn als dat wat dezen vóór den oorlog ontvingen. In verband daarmee meenen wij te mogen aannemen, teekent het blad hierbij aan, dat alle Duitsche groothandelsfirma's het als een eereplicht zullen beschouwen, alle hun vroegere arbeiders en employé's, die aan het front hebben gestaan, na hun ontslag uit het leger onmiddelijk weer aan te nemen.

De dank na 4 jaar.

Sommige „Comités belges" willen, aldus „Vrij België," dat thans opgehouden heeft te bestaan, het lied „De Vlaamsche leeuw" van de liederen-programma's der Belgische scholen schrappen. In hun overdwaze moedwillige verbeelding is die zang een aktivistische uiting !! Tuiten hun ooren dan niet meer van de Vlaamsche Leeuw-refreinen door onze Vlaamsche jongens trots gezongen in 1914, toen ze optrokken tegen den invaller? Hoorden diezelfde leden dan de Vlaamsche Leeuwklanken niet aangolven van de IJzerstreek: de jongens, die daar vier jaar in modder en slijk hun bloed gaven voor België, zijn het die de „Vlaamsche Leeuw" aanheffen en wat zongen de trotsche burgers van Vlaanderen, terwijl zij weggevoerd werden door Duitschen dwang, als protest tegen den vijand? Zij zongen „De Vlaamsche Leeuw!" Stopt uw Beulenmansooren, Franskiljonnen, zoo ons lied u mishaagt. Maar leert vooral te zwijgen: het aantal uwer dwaasheden is reeds groot genoeg.

Nederland's invloed bij de Bolsjewiki.

De correspondent te St. Petersburg van de „Daily Express", Binkmyre, was op 2 September in hechtenis gesteld omdat zijn artikelen voor de Russische overheid onaangenaam waren. Hij seinde later uit Stockholm, waar hij in een trein met vluchtelingen was aangekomen: „Onze vrijlating was op touw gezet door den Nederlandschen gezant te St. Petersburg. Ik ben gedurende mijn gevangenschap enkel in leven gehouden door de hartelijkheid van vrienden, die ons voedsel stuurden, en door de prachtige organisatie tot verleening van steun van de Nederlandsche legatie."

80.000 zak maïs ten geschenke.

Het Ned. Zuid-Afrik. Persbureau meldt:

De reeds lang gekoesterde wensch van hen die, bewogen door den nood, waarin het Nederlandsche volk reeds zoo lang verkeert, een blijk van hun sympathie wilden geven door een scheepslading (80000 mud) maïs en ander graan naar Nederland te zenden, kan nu vervuld worden.

De Zuid Afrikaansche Regeering heeft toestemming gegeven, dat dit graan kan worden afgezonden, op voorwaarde, dat het zal vervoerd worden in een Hollandsche stoomboot.

Over het uitzenden van een Nederlandsch schip dat dit geschenk zal moeten vervoeren, wordt thans door de betrokken regeeringen onderhandeld.

Een proces van zaligverklaring.

De „Osservat. Rom." meldt, dat er te Rome veel belangstelling heerscht over het proces aangaande de zaligverklaring van Paus Pius IX z.g.

Het grootste deel daarvan is te Rome gevoerd, terwijl tevens een uitgebreid onderzoek te Napels, Gaëta en Portici ingesteld is, wijl de Paus daar een belangrijk deel van zijn leven heeft doorgebracht. Het proces bevat 5 onderdeelen n. l.: 1o. Het leven van Pius IX van zijn geboorte tot zijn dood; 2o. De heldhaftige, de theologische en de cardinale deugden, door hem beoefend; 3o. De gave van profetie en extase als echt onderzocht; 4o. Zijn laatste ziekte en dood. De overbrenging van het stoffelijk overschot van het Vaticaan naar de graftombe van San Lorenzo; 5o. De roep van heiligheid voor en na zijn dood; 6o. De wonderen gewrocht en de gunsten, verkregen door zijn tusschenkomst.

Hoe waren in 1871 de wapenstilstandsvoorwaarden?

Verschillende Fransche bladen halen thans naar voren, wat er in 1871 is geschied om aan te geven, dat de wapenstilstandsvoorwaarden van thans „uiterst billijk" zijn.

Duitschland bezette toen de voornaamste strategische punten van Frankrijk met een leger van 500.000 man en eischte:

1o. Betaling van een oorlogsschadeloosstelling van 5 miljard francs en wel zoo: één vijfde moest gedurende 1871 worden betaald en de rest bij gedeelten in den loop van 3 jaar.

2o. Afstand aan Duitschland van het grootste gedeelte van Lotharingen met Metz en Diedenhofen en den Elzas behalve Belfort (om de heldhaftige verdediging.)

3o. Ontruiming van Parijs en de daarbij gelegen departementen zou aanstonds geschieden, doch van de andere landsgedeelten naarmate de schadeloosstelling werd betaald.

4o. De Duitsche troepen moesten zonder eigen contributie door Frankrijk onderhouden worden.

5o. De bewoners van Elzas-Lotharingen kiezen vrij hun nationaliteit.

6o. De krijgsgevangenen worden onmiddellijk in vrijheid gesteld.

7o. De onderhandelingen voor den vrede zouden te Brussel beginnen.

8o. De administratie der bezette departementen zal geschieden door Fransche officieren onder de leiding van Duitsche bezettingsoverheden.

De gewezen kroonprins.

Het eiland Wieringen, zoo verhalen de Holl. couranten, is in rep en roer geweest. Er werd een hoog personage verwacht en de pastorie van den predikant der Ned. Herv. Gemeente te Oosterland was voor een maand of vijf door den burgemeester gehuurd als verblijf voor eenige heeren. Men heeft eerst getracht een hotel te huren, maar geen der twee hotelhouders was bereid zijn huis voor een half jaar af te staan. Toen heeft de burgemeester de pastorie van Oosterland gehuurd. Oosterland is een heel klein dorpje op het noordoostelijk gedeelte van het eiland,— „een troosteloos gat" noemt de stedeling zoo iets.

Daarheen zijn per stoomboot de noodige meubelen aangebracht; waaronder een biljart en een badkamerinrichting.

De eenige autoriteit op Wieringen, die wist wie komen zou, wilde zich niet uitlaten, maar de heele bevolking was overtuigd, dat men binnenkort den ex-kroonprins in zijn midden zou hebben.

Toen deze kwam, was de ontvangst verre van hartelijk. De burgemeester trachtte de ontscheping (de ex-kroonprins kwam per schip van Medemblik) zoo vlug mogelijk van stapel te doen loopen. De ontevreden gezichten der menigte, de stugge houding der bevolking werden door den ex-kroonprins, die slechts enkele malen opzag, zeer goed opgemerkt.

Reporters van binnen- en buitenlandsche bladen hebben zich kunnen overtuigen, dat het verblijf te Oosterland geen vertoeven is in een lustoord.

Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand Nov. 1918.

	Geboorten. M. gesl.	Vr. gesl.	in echt	b. echt	Overleden M. g.	Vr. g.	Aangegeven Levenl. in echt	b. echt	H.
Aruba	15	13	20	8	14	23	0	4	2
Bonaire	11	6	11	6	19	14	0	1	2
St. Martin N.G.	2	0	0	2	3	3	0	1	0
St Eustatius	3	2	1	4	4	5	0	1	0
Saba	3	1	3	1	1	1	0	0	3
Totaal:	34	22	35	21	41	46	0	7	7

Regenval

gedurende de maand Nov.

	m.M.
Fort Amsterdam	146,6
Westpunt	121,0
Hoffi Abao	149,5
Kl. St. Martha	141,8
Dokterstuin	172,7
Plantage Siberië	137,0
Cas Chikitoe	169,0
Sta. Maria	207,5
Sta. Rosa	212,0
Wilhelmina-tuin	108,8
Plantage Gr. St. Joris	124,5
Beekenburg	142,0
Noordkant	237,0

Koloniale Postspaarbank.

Gedurende de maand Nov.

Kantoren		ingelegd	teruggehaald
Willemstad		f 3.500.82	f 5.276 20
2e district	Curaçao	91.25	—
3e „	Curaçao	—	—
4e „	Curaçao	—	47.
5e „	Curaçao	171.75	10.
Oranjestad	Aruba	90,25	75.16
3e district	Aruba	—	—
Kralendijk	Bonaire	1.635.98	192 93
Rincon	Bonaire	—	23.
Philipsburg StMart.		1.395,51	790.40
Oranjestad St Eust.		44.35	122,68½
Bottom	Saba	1.301.—	468,
Windwards.	Saba	750.—	—
Totaal	f	8.980.91	f 6.975.32½